Lääketeollisuus
Pharma Industry Finland

SL/TA/rm Helsinki 23.9.2021

Eduskunnan talousvaliokunnalle

tav@eduskunta.fi

HE 107/2021 vp

LÄÄKKEIDEN JA APTEEKKIPALVELUIDEN SAATAVUUDEN HALLITTU PARANTAMINEN ON TÄRKEÄÄ

Kiitämme mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä lääkelain muuttamisesta. Lakipaketti sisältää monia tärkeitä ja pitkään valmisteltuja uudistusehdotuksia, joilla voidaan kehittää mm. suomalaista apteekkijärjestelmää palvelemaan paremmin potilaiden ja yhteiskunnan tarpeita.

Samalla toteamme, että **lääkkeiden vähittäisjakeluun liittyvää kehittämistyötä on tärkeää jatkaa määrätietoisesti** osana sosiaali- ja terveysministeriössä käynnissä olevaa Lääkeasioiden uudistus -hanketta. Apteekkijärjestelmä tulee mielestämme nähdä osana terveydenhuoltoa, jolloin sitä tulee kehittää ennen kaikkea terveydenhuollon tavoitteista käsin. Muutosten yhteydessä on tärkeää kiinnittää huomiota mm. lääkkeiden hyvään saatavuuteen koko maassa sekä lääketurvallisuuden korkean tason turvaamiseen. Samalla on tärkeää pitää huolta järjestelmän kustannustehokkuudesta.

Apteekkitaloutta, käytännössä lääketaksaa ja apteekkiveroa uudelleen tarkastelemalla on myös mahdollista saavuttaa merkittäviä säästöjä, joita parhaillaan haetaan vanhuspalveluiden hoitajamitoituksen korotuksen rahoittamiseksi. Useat viranomaisselvitykset ovat osoittaneet, että apteekkitaloudessa on mahdollista tehdä ripeitä kustannustehokkuutta parantavia uudistuksia, jotka säästävät niin potilaiden kuin yhteiskunnankin lääkekustannuksia.

Hyvin kohdennetuilla toimilla voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä ilman, että lääkkeiden tai apteekkipalveluiden hyvä saatavuus tai lääke- ja lääkitysturvallisuus heikentyvät. Suomessa lääkkeiden vähittäishinnat ovat eurooppalaisessa vertailussa korkeita, kun taas tukkuhinnoissa olemme eurooppalaisesti alhaisella tasolla, ja meillä tulee pyrkiä määrätietoisesti lähemmäs pohjoismaista vähittäisjakelun kustannustasoa.

Ehdotetut muutokset lääkkeiden ja lääkehuollon palveluiden saatavuuden parantamiseksi ja kilpailun edistämiseksi

Hallituksen esityksen tavoitteena on lisätä apteekkien määrää, edistää kilpailua sekä parantaa lääkkeiden ja apteekkipalveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta. Tuemme näitä tavoitteita ja pidämme hallituksen esityksen mukaisia apteekkitoimintaa koskevia ehdotuksia näistä näkökulmista oikeansuuntaisina.

Lääketeollisuus ry
Porkkalankatu 1, PL 206, 00181 Helsinki | kotipaikka Helsinki | Y-tunnus 0881821-0 | puhelin (09) 6150 4900 | sähköposti etunimi.sukunimi@laaketeollisuus.fi | www.laaketeollisuus.fi
Pharma Industry Finland (PIF) Porkkalankatu 1, P.O.Box 206, FI-00181 Helsinki, Finland | Domicile Helsinki | Business ID 0881821-0 | Tel. +358 9 6150 4900 | E-mail firstname.lastname@pif.fi

Esimerkiksi uuden apteekin perustamisessa huomioitavien kriteerien joustavoittaminen ja mahdollisuus avohoidon apteekin perustamiseen sairaaloiden yhteyteen (41 §) parantavat palveluiden saatavuutta potilaiden näkökulmasta. Vastaavasti oikaisuvaatimuksesta luopuminen mm. uusien apteekkien perustamiseen liittyen (102 §) nopeuttaa apteekkipalveluita parantavien päätösten voimaantuloa. Myös sivuapteekkeja koskevilla muutoksilla (52 ja 54 §:t) sekä uudella noutolokerikkoja koskevalla 57 e §:llä voidaan myös osaltaan tukea lääkkeiden ja apteekki-palveluiden parempaa saatavuutta.

Tuemme myös ehdotusta sosiaalihuollon palveluasumisyksiköiden yhteiskäyttöisistä, rajatuista lääkevarastoista. Muutos helpottaisi hyvän lääkehoidon toteuttamista akuuteissa tilanteissa niin potilaan kuin asumisyksikönkin kannalta.

Kannatamme 58 §:n muutosta itsehoitolääkkeiden lääketaksan mukaisen hinnan muuttamisesta enimmäishinnaksi sekä apteekkien mahdollisuutta alentaa itsehoitolääkkeiden vähittäishintaa enintään apteekin katteen verran. Muutos mahdollistaisi apteekkien välisen hintakilpailun näiden lääkkeiden osalta ja sen, että kuluttaja hyötyy aina mahdollisista hinnanalennuksista. Toisaalta lääketaksan mukainen enimmäishinta asettaa lääkkeen hinnalle katon, josta apteekki ei voi poiketa ylöspäin. Tämä turvaa tasa-arvoista lääkkeiden saatavuutta mm. niillä paikkakunnilla, joissa apteekkien välistä kilpailua ei todennäköisesti synny. Mahdollisuus tiettyjen lääkeryhmien rajaamiseen hintakilpailun ulkopuolelle lääketurvallisuuteen liittyvistä syistä on myös perusteltu. Säännöksen soveltamisessa on huolehdittava myyntiluvan haltijoiden tasapuolisesta kohtelusta.

Myyntiluvanhaltijoita koskevista muutoksista

Apteekkikysymysten ohella hallituksen esitys sisältää myös monia mm. lääkkeiden valmistajia, myyntiluvanhaltijoita ja lääketukkukauppoja koskevia muutoksia. On tärkeää, että mm. lääkkeiden haittavaikutusten ilmoittamista ja tietosuojaa koskevat säännökset saadaan päivitettyä tämänhetkistä EU-sääntelyä vastaavaksi.

Kunnioittavasti

LÄÄKETEOLLISUUS RY

Sanna Lauslahti
toimitusjohtaja

Lääketeollisuus ry
Porkkalankatu 1, PL 206, 00181 Helsinki | kotipaikka Helsinki | Y-tunnus 0881821-0 | puhelin (09) 6150 4900 | sähköposti etunimi.sukunimi@laaketeollisuus.fi | www.laaketeollisuus.fi
Pharma Industry Finland (PIF) Porkkalankatu 1, P.O.Box 206, FI-00181 Helsinki, Finland | Domicile Helsinki | Business ID 0881821-0 | Tel. +358 9 6150 4900 | E-mail firstname.lastname@pif.fi